

PERSONEELSZAKEN

door dr JOH. H. SCHEURER

UIT DE VDH-KEUKEN

Om het bedrijf te laten „lopen“ zijn er niet alleen nodig gebouwen, grond, machines, transportmiddelen, financieën en wat dies meer zij, maar ook een aantal mensen, die al deze produktiefactoren benutten door een goed gebruik ervan. De produktie is derhalve voort een groot deel afhankelijk van de aanwezigheid van voldoende en geschoikt personeel. Bovendien is het een sprekend bedrijfsbelang dat er niet te vaak wisseling van personeel optreedt, dat de mensen die in de onderneming werkzaam zijn, in het algemeen er blijven. Dat zullen ze als regel ook wel doen, wanneer de omstandigheden, waaronder ze werken, hen bevredigen. Daarom ook zal het bedrijf ernaar streven, alleen diegenen als medewerkers aan te trekken, van wie het kan verwachten dat ze niet alleen het werk aankunnen maar ook zich in de sfeer van deze fabriek en hun afdeling thuis voelen. Dat is dus een vraag van een weloverwogen, systematische selectie van hen, die zich aanhangen.

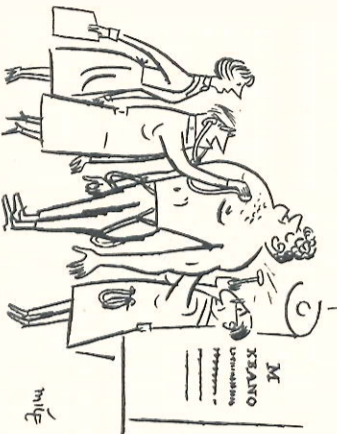
Alles wat nu samenhangt met selectie, werkomschrijvingen, sfeer, beloning, sociale voorzieningen en rechten, pleegt men aan te duiden met „het personeelsbeleid“ der onderneming. Dat beleid te bewaken, te verzorgen in de toepassing ervan, daaromtrent te adviseren en tot steeds betere ontplooiing te doen komen is de taak van de Personeelsafdeling. Deze staat dan ook rechtstreeks onder de directie, die de leiding dezer afdeling in handen heeft gegeven van de chef Personeelszaken, in het dagelijks verkeer vaak personeel genoemd (eigenlijk niet juist, want hij is niet de chef van al het personeel).

Onze Personeelsafdeling bestaat uit 5 secties of onderafdelingen, welke ik hier in het kort even wil omschrijven.

Arbeid. De grootste sectie is die van afdeling Arbeid. Deze verricht vele en uiteenlopende werkzaamheden.

In de eerste plaats behoort daartoe het werven en aanmeren van personeel. Om dat zo te doen, dat de fabriek, de kantoren en de laboratoria enz. gelukkig zullen zijn met de mensen, die via Arbeid bij hen binnenkomen, is er dus een goed samenspel en een degelijke voorbereiding nodig met de desbetreffende afdelingschefs. Bij een verzorgde functiebeschrijving en werkclassificatie loopt dat vanzelf al een heel stuk gemakkelijker; dan weten de beide partijen waarover ze spreken.

Vervolgens verzorgt deze afdeling de introductie der nieuwelingen. Hierbij aansluitend volgt men de nieuw aangekomen gedurende een bepaalde tijd in hun praktijk. Daartoe is weer een periodiek contact met de afdelingschefs in het bedrijf nodig, evenals met de nieuwe mensen zelf. Dit volgen-in-de-praktijk is een taak van de selecteurs op afdeling Arbeid, die we het „mento-

Bij de selectie is het steeds nodig, te weten, of iemand lichamelijk voor het werk geschikt is. Dit gaat de medische dienst na. Bovendien verzorgt men hier de jaarlijkse doorlichting, houdt een oog op de hygiëne in de werkruimte, behandelt ongevallen en waakt in het algemeen voor aller lichamelijke welstand.

Psychologische dienst. Deze fungeert vrijwel altijd bij het

aannemen van personeel of bij verplaatsingen in het bedrijf om daarbij omtrent de desbetreffende mensen over hun aanleg en aard advies te geven. Verder speelt de bedrijfspsycholoog ook een rol bij andere werkzaamheden, waarbij zijn advies wenselijk is (werkclassificatie, moeilijke gevallen enz.)

Sociale zaken. Onder deze naam vatten we samen het bedrijfsmaatschappelijk werk. Men noemt de kamer van de sociale werker wel eens „de biechceel“ en niet helemaal ten onrechte; men moet daar vrij over persoonlijke zwaarigheden kunnen praten. Voorzover daarin niet van de zijde van familie, kerk of andere instanties kan worden voorzien, tracht het bedrijf door deze dienst hulp te bieden.

Voorts vallen onder deze sectie de zorg voor bejaarden, langdurig zieken, jeugdvoorzorg, vakantietrip met vrouwen van personeel met zware gezinnen, Sint-Nicolaasfeest voor de jongste spruiten uit personeelsgezinnen, de ouderavonden enz.

Personeelsvorming en -training. In deze sectie behartigt men alles, wat er geschiedt of moet geschieden om personeel en kader verder opleiding, training en vorming te geven. Ook geeft men daar studieadviezen aan hen, die zich in hun eigen tijd willen ontwikkelen. In aansluiting hiernaan kan men zien het secretariaat van het Studiefonds. Deze sectie wijdt uiteraard veel aandacht aan de bedrijfsschool en de kantooropleiding (IVOK).

Deze 5 secties steunen natuurlijk herhaaldelijk elkaar, omdat het werk telkens verscheidene secties tegelijk raakt.

Voorts is er een nauwe contact van de Personeelsafdeling met het Ondersteunings- en Pensioenfonds, de Ondernemingsraad enz.

Over elke sectie en taak van deze Personeelsafdeling zou een verhaal op zich zelf zijn te schrijven. Ik heb me nu bepaald tot een algemeen overzicht.

Doch al streven directie en Personeelsafdeling nog zozeer naar een verantwoord personeelsbeleid, dit komt pas tot werkelijkheid, als het wordt toegepast door hen, die het dagelijks moeten waarmaken: allen die leiding geven aan mensen; maar ook allen, die — ongeacht rang of stand — met elkaar in ons bedrijf moeten samenwerken.

GROTE GEBEURTENISSEN

WERPEN

HUN SCHADUW VOORUIT

Zo is het ook met de tiende typewerfstrijf, alhoewel wij hiervoor liever zouden schrijven: Grote gebeurtenissen werpen hun lichtstralen vooruit.

Men heeft er echt de lucht van gekregen dat er iets bijzonders gaat gebeuren en te oordelen naar de aanvragen om oefenstof wordt er flink getruand. Daar moet het ook van komen: oefenen en vertrouwen raken op uw schrijfmachine.

Maar wat is er dan aan de hand met deze tiende werfstrijf dat hem zal overvlechten van alle vorige werfstrijfen? Vindt u het erg als we dit nog

Wat is plotseling?

Het was als een aprilmorgen be-doeld, vertelde de vorige week een kennis van me. Zijn zeventienjarige zusje Fienetke gezegd: „Nou moet je dan mamma gaan vertellen: de hele keuken staat onder water; en dan moet je plotseling zeggen: 1 april. Fienetke stuwende op haar moeder af en riep: Mamma, de hele keuken staat onder water; 1 april! Daarop zei Rob-bie tegen haar: Stommeru, zo iets moet je zo niet zeggen. Met een pruittoete verweerde Fienetke zich: „Maar ik weet ook niet, wat plotseling betekent.“

Merkwaardig, hoe dikwijls je dit tegenkomt in ons menselijke verkeer met elkaar. Zo op het eerste gehoor denk je dat ze elkaar hebben begrepen. Achteraf ontdekt je telkens dat ze gewoonweg langs elkaar heen hebben gepraat. Dat geeft dan, net als met Robbie en Fien, natuurlijk de nodige tram-melantien en misverstanden, verwijten en tegenverwijten.

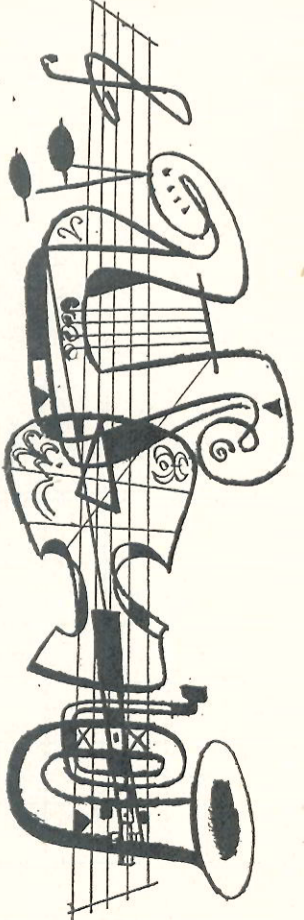
We spreken toch hier allemaal Nederlands met elkaar, zou je zo zeggen. Ja, dat is zo, ongetwijfeld. Maar ook in eenzelfde taal kan het gebeuren dat je elkaar niet

Praten met elkaar is toch altijd een poging om contact over en weer te krijgen, zou je zo zeggen. Zelfs als iemand een ander alleen maar belijft uit te voeren van de commandanten, dan nog zou hij daar weinig pret van hebben, als die uitgebetende of bedisselde persoon er niets van begreep of het althans anders zou opvatten. Daarom zullen we ons dan in elk geval niet de moeite nemen zo te spreken dat de ander ons inderdaad kan begrijpen?

O ja, ik weet wel, het zal niet vaak gebeuren, dat we ons opzettelijk onduidelijk uitdrukken, op dat niemand ons snijpt. Weheens, meestal hebben we het zelf niet eens in de gaten, dat we ons onbegrijpelijk uitdrukken. Robbie dacht ook dat hij het kristalhelder had gezegd. Maar hij vergat, dat zijn jongere zusje nog niet alle woorden kende die hij al wist, zodat ze hem moest verwijten: „Maar ik weet ook niet, wat plotseling betekent.“

Moet u maar eens luisteren, als iemand iets uit zijn mond of zijn hobby aan een ander wil vertellen. Terwijl hij zich uitlooft een bepaalde vakterm uit te leggen, gebruikt hij er vaak enige andere onuitverkendige tussenwoorden. Daarvoor komt die luisteraar natuurlijk helemaal in de war. En de willeger besef niet, dat de woorden, die voor hemzelf gesonden hoek zijn geworden, voor die ander nog onverteerbare brokken zijn.

Scheurer.

MUZIKALE MOMENTEN

GEORGE GERSWHIN (1898—1937)

Amerika is nauw verweven met de jazzmuziek. De jazz, als typisch Amerikaanse muziek, wordt echter niet door iedereen gewaardeerd. Voor de muziek van Gerswhin maakt men evenwel een uitzondering, de composities die hij schreef, worden zowel door jazzfans als door klassiek georiënteerden genoten.

George Gerswhin groeide op als zoon van Joods-Fransische ouders in East-Side, een emigrantenvijk in New York. Zijn muzikale achtergrond werd gevormd door de tingel-tangelmuziek van de automatische piano's en de stratorkesten. Toen hij aanleg bleek te hebben kreeg hij pianolesen. Lang heeft hij die niet gehad, want hij speelde weldra beter dan de leermeester. Als jongen van zestien jaar nam hij een baan aan als „songplinger“, een soort voorspeler van nieuwe liedjes, bij een muziekgever. Dit werk deed hij ruim drie jaar en vervulde daarna nog allerlei losse banen als pianist in diverse theaters.

Ondertussen componeerde hij al menige song die verdienstelijk was. De talent-zoeker Max Dreyfuss merkte hem op en stelde hem financieel in staat uitsluitend te componeren. Gesteund door zijn broer Ira, die de teksten schreef, componeerde Gerswhin de muziek voor de show „Half past eight“. Het lied „Swanee“ uit die show werd door de zanger Al Jolson wereldberoemd gemaakt. Ook „Lady be good“ dat later ontstond, werd goed ontvangen.

Door zijn successen trok Gerswhin de aandacht van vele voorraanstaande musici. De bandleider Paul Whiteman zag in Gerswhin de mogelijkheid een lang gekoesterd ideaal te verwezenlijken. Hij wilde namelijk de jazz laten promoveren van de cafés en de straat naar de concertzaal. Hiervoor wilde hij een jazzconcert hebben waardoor zou blijken dat de jazz gelijke rechten kan laten gelden als de klassieke muziek. Paul Whiteman droeg Gerswhin op zo'n concert te componeren. Deze aanvande de opdracht, doch had op dat moment nog geen enkel idee hoe een en ander verwezenlijkt moest worden. Voorlopig was hij nog te druk bezig met de uitvoering van allerlei shows. Zeven en twintig dagen voor de vastgestelde premiere had Gerswhin van het hele concert nog geen noot op papier staan! Toen na veel twijfel eindelijk de juiste vorm van zijn muziekstuk was gevonden, schreef hij in enkele dagen de gehele pianopartij van het concert. De orkestratie werd in allerijl verzorgd door Fred Grofé de arrangeur van Paul Whiteman. Het resultaat van dit alles was de Rhapsodie in Blue. Het succes was enorm, tot ver buiten Amerika werd de „Rhapsodie“ als tophummer beschouwd.

Toen Gerswhin hierna nog wat muzieklessen nam, was hij in staat zijn Eerste Pianoconcert zelf geheel te orkestreren. Tijdens een vakantie in Parijs deed hij veel nieuwe indrukken op die hij verwerkte in zijn bekende werk „An American in Paris“. Ook lukte het hem een opera te schrijven en wel „Porgy and Bess“, die onmiddellijk aansprak. Hij was in die tijd zeer productief, want kort na zijn opera kwam hij uit met de Cubaanse Ouverture en de Tweede Rhapsodie. Onafgebroken schreef hij door, bijna zonder rust. Bij elkaar componeerde hij niet minder dan zeventien „musical comedies“ en de nodige grote en kleine muziekstukken.

Op een ochtend, na een drukke periode, werd George Gerswhin bewusteloos op zijn kamer aangetroffen. Daarvoor had hij steeds al over hoofdpijn geklaagd, doch er verder niet veel aandacht aan besteed. Na een paar dagen was hij echter al weer net zo hard bezig als vroeger. Toen de hoofdpijn bleef aanhouden, werd er een onderzoek ingesteld. Men ontdekte een hersengezwel, en wel een waarbij spoedige operatie noodzakelijk was. De operatie heeft Gerswhin niet meer kunnen redden, op 11 juli 1937 overleed hij.

Van de geweldige hoerzaamheid muziek die George Gerswhin componeerde, wordt niet alles uitgevoerd. Datgene echter wat gespeeld wordt, heeft bewezen, gevoeld te zijn uit de pen van een geniale componist, die het Amerikaanse volk zijn eigen muziek heeft geschonken.

F. G. van der Meulen.

LOONBETALINGEN

Teneinde stagnatie in de loonuitbetaling te voorkomen, bleek het, na overleg met de OR, noodzakelijk de loonwaken 15 t/m 23 voor de nutloners als volgt in te delen:

Lw 15: maandag 11 t/m donderdag 14 april plus 136 per. Voor-schot à 35% (184 per.)

Lw 16 t/m 22: beginnen steeds op vrijdagmorgen 7.42 uur en eindigen op donderdagavond 17.00 uur.

Lw 23: vrijdag 3 t/m zaterdag 11 juni minus voorschot.

De loonbetaling geschiedt normaal op vrijdag, behalve lw 16, welke op donderdag 28 april wordt uitbetaald.

Voor uitkeringen krachtens de ziekte- of ongevallenwet wordt eveneens bovengenoemde loonwekdeling aangehouden.